

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

В І С Н И К

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ВІННИЦЬКОГО ГУМАНІТАРНО - ПЕДАГОГІЧНОГО
КОЛЕДЖУ**

ВИПУСК № 3 (47)

Вінниця, 2024

ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу
РІШЕННЯ

Національної ради України
з питань телебачення та радіомовлення
щодо реєстрації суб'єкта друкованих медіа
№ 967 від 28 вересня 2023 року
Ідентифікатор медіа – R30-01367
Журнал

Журнал присвячений висвітленню широкого спектру теоретичних та прикладних проблем педагогіки, психології, окремих методик та філології, підтримує традиції інтеграції вишівської науки з практикою, сприяє поширенню досвіду наукової, науково-педагогічної та виробничої діяльності, становленню кадрів вищої кваліфікації; розрахований на спеціальну категорію читачів, зокрема педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої, середньої та дошкільної освіти, здобувачів освіти та молодих науковців.

Вісник заснований у січні 2012 року, виходить 3 рази на рік

Мова видання: українська, англійська

Тематичні напрями Вісника:

- Інтеграція науки та практики як механізм ефективного розвитку
- Педагогічні та лінгвістичні аспекти викладання
- Германістика та славістика у сучасному науковому просторі
- Психолого-педагогічні умови формування та розвитку особистості вихованця
- Лабораторія педагогічної майстерності та професійного саморозвитку педагога
- Дисемінація передового педагогічного досвіду
- Challenges in Education
- Відомі імена року
- Проби пера
- Конкурси
- Рецензії

Номер затверджено на засіданні Вченої ради
КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»
Протокол № 5 від 17 грудня 2024 року

Головний редактор: директор КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Войцехівський К.Ф.;
відповідальний редактор: методист коледжу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, Руда Т.В., **медіа-редактор:** к.пед.н., доц. Марценюк О.Г.

Редакційна колегія: д.пед.н., проф. Мисліцька Н.А., д.філ.н. Войцехівська Н.К., к.філ.н., доц. Січкарь С.А. (Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини), спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Когутюк О.В.

*Відповідальність за зміст статей несуть автори
Матеріали видаються в авторській редакції*

В 53 Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу : Випуск 3(47) /за заг. ред. К.Ф. Войцехівського. Вінниця : Твори, 2024. 177с.

© КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», 2024

ЗМІСТ

РОМАНУХА ЮЛІЯ, КОНІЧЕК ТЕТЯНА, ДУДКЕВИЧ НАТАЛІЯ, Коцюбинський та українська ідентичність: до 160 річниці від дня народження М. М. Коцюбинського. Усний журнал на допомогу вчителю-словеснику	5
ЛИСИЙ АНАТОЛІЙ, Невідома трагедія	10

ІНТЕНСИФІКАЦІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ: **АКТУАЛЬНІСТЬ, ПРОБЛЕМИ, ПОШУКИ**

БОРБИЧ НАТАЛІЯ, КОВАЛЬЧУК ІРИНА, Здоров'язбереження через усвідомленість: інтеграція майндфулнес-практик, соціально-емоційного навчання та аутогенного тренування	14
ДРОВОЗІЮК ЛІДІЯ, Активізація навчально-пізнавальної діяльності здобувачів педагогічної освіти як чинник інтенсифікації навчання	19
ІВАНОВА НАТАЛІЯ, Інновації в дошкільній освіті: інтенсифікація чи гуманізація?	21
ФАЛОВСЬКА ІРИНА, Психологічні засади управлінської культури менеджера освітнього закладу	23
ПЕТРЕНЮК ЗОЯ, КОВТУНЕЦЬ ОКСАНА, У партнерстві до результату : аспекти ефективної взаємодії педагогічного коледжу та ліцею	26
КОЗІГОРА МАРІЯ, МАРЧУК СЕРГІЙ, Підготовка майбутніх учителів до впровадження діяльнісного підходу в початковій школі.	32
МИСЛІЦЬКА НАТАЛІЯ, БУРКО ОЛЕКСАНДРА, Сучасні підходи до вивчення небесних тіл у початковій школі	34
НАДКЕРНИЧНА ЛЮБОВ, СВЕРЛОВИЧ ВАЛЕНТИНА, Інтерактивні технології у практичній складовій підготовки майбутнього вчителя	37
НЕЧИПОРЕНКО ТАЇСІЯ, Інтерактивні дитячі свята в сучасній українській школі	41
ОСИП МАРІЯ, ОСИП ЮРІЙ, Використання теоретичних знань з біології та хімії під час педагогічної практики студентів у початковій школі	47
ПУШКАР НАДІЯ, ЧЕМЕРИС ІРИНА, Формування соціальної компетентності у студентів педагогічного коледжу	49
ЛУЦИНКЕВИЧ ЛЮДМИЛА, Педагогічна практика з науково-педагогічних досліджень як шлях інтенсифікації професійної підготовки майбутніх учителів	52
ДУРМАНЕНКО ЄВГЕНІЯ, Технології інтерактивного навчання у професійній підготовці майбутніх вихователів	57
ФАЛОВСЬКА ІРИНА, ПІДДУБНА АННА, Проблеми інклюзивної освіти в Україні	
ФІГОЛЬ НАТАЛІЯ, Рекомендації педагогам щодо збереження власного ментального здоров'я	61
ШАФРАНОВА ТЕТЯНА, Подолання освітніх втрат через соціально-емоційне та етичне навчання	63

ЛІТЕРАТУРНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ: РОЗРОБЛЕННЯ, ВПРОВАДЖЕННЯ **НОВИХ МЕТОДИК ТА ПРАКТИК НАВЧАННЯ**

ПОХИЛЮК ОЛЕНА, САМОДРАЛ КРІСТІНА, Традиція видання ілюстрованих романів у східній літературі.	69
КІСЕЛЬОВ ДМИТРО, Бертольт Брехт. Початковий етап творчої діяльності.	73
ПОХИЛЮК ОЛЕНА, КУЗЄВА СОФІЯ, Теми взаємодії, втрати та самоідентифікації в підлітковому романі Джона Майкла Гріна «Провина зірок».	76
ПОХИЛЮК ОЛЕНА, ГУМЕНЮК ДАРИНА, Елементи автобіографізму в романі Еріха Марії Ремарка «На західному фронті без змін».	80

ШУЛИЧЕНКО ОЛЕКСІЙ, ПОЗДНЯКОВ МИКОЛА, Сучасне прочитання класики в умовах альтернативних світоглядних концепцій сьогодення.	85
ОБОДЯНСЬКА НІНА, Особливості перекладу біблеїзмів англійської мови на українську	88

ВПРОВАДЖЕННЯ НОВИХ МЕТОДИК ТА ПРАКТИК НАВЧАННЯ

АГЕЙКІНА-СТАРЧЕНКО ТЕТЯНА, ЗАЙЦЕВА АНАСТАСІЯ, Етапи організації процесу сприймання музики як структурного елементу уроку музичного мистецтва	93
БАРАНОВСЬКА ТЕТЯНА, РАТУШНЯК ВАЛЕНТИНА, Розвиток критичного мислення дошкільників як запорука розвитку компетентної особистості.	95
БОЙЦУН НАТАЛІЯ, Комунікативні навички- ключовий елемент розвитку дошкільника.	97
ФЕДЧИШИНА ТЕТЯНА, Модернізація управлінського простору завідувача відділенням шляхом удосконалення механізмів формування і забезпечення ефективного освітнього процесу.....	99
КЛИМЕНКО ОЛЬГА, Формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку шляхом використання спеціальних дидактичних засобів.	102
ЯВОРСЬКА ЮЛІЯ, РОМАНЕНКО ВАЛЕНТИНА, Вплив використання мобільних додатків на залучення активності в освітній процес.	106
ТАРАШЕВСЬКА ОЛЬГА, ЦІСАР ІРИНА, Застосування інноваційних технологій для формування комунікативних компетентностей здобувачів вищої освіти.	113
ГОНЧАРУК ВІКТОРІЯ, Сутнісна характеристика естетичного виховання студентської молоді.	116
ГОРБАТА ЛЮДМИЛА, Фізична культура в житті студента.....	119
ЗАВАЛЬНЮК ЯНА, Засоби активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів у процесі вивчення німецької мови.	122
КАСІЯНЕНКО ОЛЬГА, Комунікативні вимоги до сучасного фахівця	127
МАРЦЕНЮК ВІКТОР, Особливості виховної роботи у студентських гуртожитках під час воєнного стану.....	134
МЕЛЬНИК АЛІНА, МАЗУР АЛЬБІНА, Пізнавальна активність здобувачів освіти як потреба у інтелектуальному та творчому саморозвитку.	139
ПАВЛЮК ЛАРИСА, Управлінська організаційно психологічна гра «Уроки лідерства»	143
ПРИСЯЖНЮК ДМИТРО, Оздоровчий ефект фізичних вправ.....	148
МАЛЬЧЕНКО МАРІЯ, Соціальні програми з вивчення особливостей організації соціальної роботи із жінками похилого віку з числа ВПО.....	152
ГАВРИЛЮК ОКСАНА, СІКОРСЬКА ІВАННА, Особливості творчої самореалізації особистості у підлітковому віці.	157
ДИМІНСЬКА ВАЛЕНТИНА, ПЕКУРАРУ ЛЮДМИЛА, У світі музичних інструментів.....	163

ЕКОНОМІЧНІ ПОГЛЯДИ

БУГА ОКСАНА, Інвестиційна політика та інвестиційний розвиток регіону Вінниччини: сутність та характеристика.	168
КОРНЮК СНІЖАНА, Чинники, які впливають на збільшення прибутку підприємств України в сучасних умовах.....	172

5. Роговенко М. М. Педагогічні дослідження в діяльності науково-педагогічного працівника : актуальні питання теорії та практики. *Філософські та методологічні проблеми права*. 2021. № 1 (21). С. 37-46.

Стаття надійшла до редакції

16 листопада 2024 р

**ТЕХНОЛОГІЇ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ У ПРОФЕСІЙНІЙ
ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ**

УДК 378.093.2.011.3-051:37.091.31-026.12-024.63

ДУРМАНЕНКО ЄВГЕНІЯ,

кандидат педагогічних наук, доцент

КЗВО «Луцький педагогічний коледж»

Анотація. У публікації розкрито теоретичні основи використання технологій інтерактивного навчання у професійній підготовці здобувачів освіти спеціальності «Дошкільна освіта». Проаналізовано технології кооперативного навчання та ситуативного моделювання у процесі вивчення освітніх компонентів «Організація дозвілєвої діяльності дітей» та «Основи суверенітету з методикою».

Ключові слова: інтерактивне навчання, професійна підготовка майбутніх вихователів, імітаційно-ігрове навчання, робота в парах, робота в малих групах, ігрова діяльність.

Постановка проблеми. У період реформування вищої професійної освіти важливим напрямом в організації освітньої діяльності ЗВО є пошук та реалізація нових форм і методів навчання, які б забезпечували його ефективність, результативність і сприяли формуванню професійної компетентності майбутнього фахівця. З огляду на це, досліджувана проблема є актуальною й передбачає обґрунтування доцільності використання інноваційних інтерактивних технологій в освітній діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз психолого-педагогічної літератури свідчить про те, що проблема вивчення технологій інтерактивного навчання у професійній підготовці майбутніх вихователів не є новою, а вже достатньою мірою досліджена вітчизняними та зарубіжними науковцями. Так, зокрема, І. Скоморовська аналізує використання інноваційних технологій у професійній підготовці майбутніх вихователів_ЗДО.

С. Гаврилюк досліджує теоретико-методичні засади професійної підготовки майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів до педагогічної творчості. У свою чергу, В. Кошель, Н. Юрченко аналізують можливості використання інноваційних технологій для самовдосконалення майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти в професійній діяльності. О. Бартків, Є. Дурманенко, О. Дурманенко вивчають роль інноваційних технологій у професійній підготовці майбутніх вихователів до інтегрованого навчання. Н. Трофайла зупиняється на аналізі інноваційних технологій підготовки майбутніх вихователів до емоційного розвитку дітей дошкільного віку.

Метою нашого дослідження є аналіз технологій інтерактивного навчання майбутніх вихователів у процесі їх професійної підготовки. Реалізація мети досягається шляхом вирішення наступних завдань: уточнення сутності поняття інноваційних технологій;

реалізація технологій кооперативного навчання та ситуативного моделювання у процесі вивчення деяких вибіркового освітніх компонентів (КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради). Методи: аналізу, синтезу, узагальнення.

Виклад основного матеріалу. Інноваційні технології – це сукупність нових методів та прийомів, педагогічних дій і засобів, які характеризуються новизною, оптимальністю та творчістю [1].

Ми акцентуємо увагу на використанні інтерактивного навчання, яке передбачає насамперед взаємодію між учасниками освітнього процесу, побудоване на міжособистісному спілкуванні викладача та здобувачів освіти, характеризується активністю всіх учасників та співпрацею. Інтерактивне навчання забезпечує включеність в освітню діяльність усіх студентів, розвиток їх ініціативності, вміння працювати в команді тощо[2].

У процесі вивчення вибіркового освітніх компонентів «Організація дозвілєвої діяльності дітей» та «Основи гувернерства з методикою» (третій курс) здобувачі освіти зазвичай одержують нову пізнавальну інформацію на проблемних лекціях та практичних заняттях. Ми відійшли від традиційної лекції. Студенти вирішують чітко визначену проблему, самостійно черпають інформацію, обговорюють її в групах, презентують матеріал, узагальнюючи та систематизуючи його. Основним девізом на цих лекціях є вислів Конфуція: «Хочеш вивчити і зрозуміти сам - поясни іншому».

Найбільш поширеними формами організації пізнавальної діяльності здобувачів освіти під час засвоєння вибіркового освітнього компоненту «Основи гувернерства з методикою» є технології кооперативного навчання: робота в парах (статична пара, динамічна пара, варіаційна пара); робота в малих

групах; „діалог”„спільний проєкт”, «дерево рішень» тощо. Наприклад, *робота в парах*: студенти діляться на пари, (традиційно, це статичні пари) і в своїй парі готують власний алгоритм входження у сім'ю в ролі гувернера. Це дає можливість здобувачам освіти подумати, обмінятися ідеями з партнером, вільно говорити, висловлюватись, і лише потім озвучувати свої думки перед академічною групою.

Для прикладу, сутність „*спільного проєкту*” полягає в тому, що академічна група ділиться на малі групи (традиційно 4 такі групи). Ці групи мають різні завдання й відповідно різне змістове навантаження: наприклад, розвиток розумових здібностей дитини у сім'ї; формування моральності дитини; фізичний розвиток дитини; виховання поважного ставлення до старших членів родини та ін. й висвітлюють проблему роботи гувернера в сім'ї з різних аспектів. Кожна мала група презентує свою частину роботи й по завершенню складається спільний проєкт, який експертується самими ж його розробниками. Обов'язково акцентується увага на можливі виклики та непередбачувані обставини, що дає змогу бути гнучким і динамічним у професійній діяльності.

Результативним є також «*дерево рішень*», сутність якого полягає у поділі академічної групи студентів на 4 групи (бажано з однаковою кількістю здобувачів освіти). Кожна така мала група обговорює чітко поставлену проблему, як-от: особливості освітньої діяльності гувернера з дитиною з особливими освітніми потребами (наприклад, з вадами слуху). Перед кожною групою студентів лежить аркуш паперу з намальованим деревом. Студенти вносять записи-пропозиції на це дерево. Через визначений час (наприклад, 3 хвилини) групи міняються місцями і

дописують на деревах сусідів свої ідеї. Таким чином, на кожному дереві буде свій набір рішень, який потім активно обговорюють усі групи.

У ході вивчення освітнього компоненту «Організація дозвілєвої діяльності дітей» дієвою є технології ситуативного моделювання, зокрема *технологія імітаційно-ігрового навчання*, що передбачає створення різних ситуацій, їх аналіз і використання дидактичних, рольових, ділових та інших ігор, імітації. Мова йде про те, що здобувачі освіти імітують різні професійно-педагогічні ситуації, розробляють алгоритм дій у цих змодельованих ситуаціях, визначають і делегують у групі імітаційно-ігрові ролі, програють їх і обговорюють результати. Наприклад, у підготовці видовищних дозвілєвих заходів (дитячих ранків) чітко розподіляються ролі: вихователя, помічника вихователя, батьків, дітей,

музкерівника, керівника ЗДО. Пропонується сценарій свята, імітується його проведення з подальшим аналізом результатів. Особлива увага звертається на дотримання вимог основних характерних ознак дитячого дозвілля: добровільності, активності, мотивації, емоційного піднесення, отримання задоволення, успіху тощо.

Висновки і перспективи дослідження. Проблема використання інноваційних технологій у професійній підготовці майбутніх вихователів актуальна. Інноваційні технології забезпечують формування професійної майстерності вихователів, їх професійної компетентності.

Подальшого дослідження потребує розробка методичних рекомендацій з використання інноваційних інтерактивних методів у професійній підготовці сучасного працівника дошкільної освіти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Бартків О. С., Дурманенко Є. А., Дурманенко О. Л. Інноваційні технології професійної підготовки майбутніх вихователів до інтегрованого навчання. *Інноваційна педагогіка*. Одеса, 2022. Вип. 52. Том 1. С. 76-80.
2. Педагогічна інноватика: термінологічний словник / авт. кол. за заг. ред. О. І. Шапран. ПереяславХмельницький: Домбровська Я.М., 2019. 384 с.

*Стаття надійшла до редакції
18 листопада 2024 р*

ПРОБЛЕМИ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

УДК 37.043.2-056.2/.3(477)

ФАЛОВСЬКА ІРИНА,

кандидат економічних наук, доцент

ПІДДУБНА АННА,

здобувачка освіти

КЗВО «Луцький педагогічний коледж»

Україна повинна забезпечувати інклюзивну освіту на всіх рівнях, доступ до загальної вищої освіти, професійного навчання, освіти для дорослих і навчання протягом усього життя без дискримінації та нарівні з іншими. Орієнтація повинна бути на навчальну програму, а не на індивіда. Заняття не

повинне розділяти учнів. Щодо того з якими принципами повинна бути інклюзивна школи то це:

- Усі діти мають навчатись разом у всіх випадках, коли це виявляється можливим, незважаючи на певні труднощі чи відмінності, що існують між ними;